

‘Souvenir de Bussum’

Een notitie over D.J.N. Gunters

Marcus
van der Heide

Het artikel over ‘Harmonie en Fanfare’ in *Bussums Historisch Tijdschrift* van april 2023 vraagt om een aanvulling. Het betreft D.J.N. Gunters, bekend als de man die de Harmonie Crescendo, opgericht op 12 juni 1891, groot maakte. Hij speelde namelijk ook een rol bij Toonkunst Bussum, de oudste vereniging van Bussum uit 1883. Gunters werd pianodocent aan de Muziekschool van de Maatschappij tot Bevordering der Toonkunst, afdeling Bussum, zoals de officiële benaming luidde en begon ook een eigen muziekschool. Een nieuw koor, Mannenkoor Caecilia, was vanaf 1893 koren op zijn molen en in 1904 schreef hij ‘Souvenir de Bussum’, uit te voeren op het harmonie- en fanfareconкурс, dat dat jaar in Bussum werd gehouden. Al met al genoeg stof voor deze notitie over Gunters.

Toonkunstmuziekschool

De tweede dirigent van het Toonkunstkoor, Gustav Heinze, stichtte in 1885 in Bussum een Toonkunst Muziekschool. Er werd gestart met zestien leerlingen voor piano en dertig voor de koorklas. Het zangonderwijs verzorgde Heinze zelf, het piano-onderricht was in handen van de D.J.N. Gunters, pianist, koordirigent en componist afkomstig uit Amsterdam. G.H.J. Holthuizen-Seegers schrijft in haar

Advertentie van de
muziekschool van
Gunters in de Gooi- en
Eemlander

Crescendo-monografie *Bussum honderd jaar met de muziek mee* (1991) dat Gunters zich om gezondheidsredenen in Bussum vestigde. Het Adresboek 1893 meldt ‘Lindenlaan 56 d, muziekonderwijzer’.

In 1888 werd Heinze ziek, hij viel ten gevolge van een hersenbloeding uit. Gerbrand Dorper, een verdienstelijke dilettant uit Amsterdam, volgde hem op. Hij voldeed als dirigent van het koor en kreeg in 1893 al het honorair lidmaatschap. Maar met de mu-

zieschool ging het bergafwaarts. Die hield na een paar jaar op te bestaan. Dorper kon blijkbaar de muziekschool niet overeind houden. Al in oktober 1888 begon Gunters een eigen muziekschool en hij legde daarnaast een enorme activiteit aan de dag met openbare optredens en kooruitvoeringen voor een goed doel (heel gebruikelijk in die tijd, voor de ‘armen van het dorp’ bijvoorbeeld).

Mannenkoor Caecilia

Per 1 januari 1893 werd Gunters de directeur (d.w.z. dirigent) van Crescendo. Hij trof het met een nieuw opgericht koor. De *Gooi- en Eemlander* berichtte op 20 mei 1893: ‘Het mannenkoor *Caecilia*, directeur de heer Maureau, deed zijn debuut. Het verleende zijne welwillende medewerking aan een uitvoering van Crescendo door de uitvoering van een aantal Nederlandsche liederen. Dit koortje legde zovele goede eigenschappen aan den dag, dat het met vertrouwen de toekomst tegemoet mag gaan.’

Bij de feestelijke opening van Cultuurtempel Concordia (op 15 november 1897)

MUZIEKSCHOOL
te **BUSSUM**
Aanvang begin October '88.
ONDERWIJZERS:
Mej. ELISE BERGHUIS, einddiploma van het conservatoire van de M. t. b. d. T. te Amsterdam, zangonderwijzeres volgens de Methode van Joh. Messehaert en Galin-Paris-Chevé.
D. J. N. GUNTERS (piano en harmonieleer).
JOH. SNOER violoncel,
Solo-violoncellist van de orkestvereniging.
I. F. E. R. G. E. L. D.
Piano f 45.— per jaar.
Koorgezang voor kinderen van 7 tot 15 jaar f 15.—.
Solo zangklasse f 65.—.
Violoncel f 65.—, Harmonieleer f 45.—, met reductie voor meer kinderen uit een gezin.
Ouders of voogden die hunne kinderen aan deze cursus willen laten deelnemen vervoegen zich bij den Heer
D. J. N. GUNTERS
te **BUSSUM.**



ontbraken Crescendo, Toonkunst en Caecilia dan ook niet. Uit de recensie: 'Crescendo verwierf zich nieuwe vrienden, Caecilia handhaafde haar goede naam en het dameskoor van Toonkunst gaf wat het geven kon en belooft voor de toekomst nog meer.' Op 28 april 1905 vierde Caecilia het 12½-jarig bestaan m.m.v. het dameskoor en het orkest van Toonkunst.

Concoursen

Gunters was de juiste man op de juiste plaats. Hij wist in korte tijd Crescendo klaar te stomen voor deelname aan de gebruikelijke landelijke concoursen, waar prijzen en onderscheidingen te verdienen waren. Gerdi Holthuizen doet er in extenso verslag van: in 1894 werd in Gorinchem al de eerste prijs gehaald en in 1895, toen het jaarlijkse concours van de Provincie Noord-Holland in Bussum werd gehouden met 13 corpsen met 353 executanten, was Crescendo een van de vijf corpsen die uiteindelijk om de Prix d'Excellence (Gouden medaille) strenden. De winnaar werd Wormerveer.

'Souvenir de Bussum'

Hoogtepunt werd het Groot Nationaal Concours van Harmonie- en Fanfare-corpsen in 1904. In het kader van het 12½ jubileum was Crescendo weer de organisator van het concours. Gunters maakte

als componist naam. Hij componeerde de Feestmars 'Souvenir de Bussum', door alle corpsen uit te voeren bij de opening van het concours. Ik nam de cover van de compositie op in mijn *Bussum door schrijversogen* (1984; over Bussum in de Letterkunde), maar in *Bussum honderd jaar met de muziek mee* (1991) ontbreekt 'Souvenir de Bussum'.

De eerste maten van 'Souvenir de Bussum'

Afscheid

In januari 1912 liep het contract met Gunters af en nam hij afscheid van Crescendo. Zijn verdienste voor Bussum was groot: leraar aan de muziekschool, dirigent van een koor en 19 jaar leider van Crescendo. Als tastbaar blijk van waardering kreeg hij een lijfrente van f 150,- per jaar (Holthuizen p. 31). Volgens Holthuizen is Crescendo 'de oudste muziekvereniging van Bussum' (p. 64), maar dat is niet juist. In 1983 had W.K. Kraak al *Een eeuw koorzang. Het jubilerende koor van Toonkunst-Bussum 1883-1983* geschreven. Toonkunst bestond al acht jaar voor Crescendo werd opgericht.

In 1915 woonde Gunters op Huizerweg 20. Hij overleed op 24 september 1918 op 69-jarige leeftijd en werd begraven op de Algemene Begraafplaats van Bussum.

